

PHILOSOPHICAL SCIENCES

МІСЦЕ МЕТАФОР У ВИСТУПАХ АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ

Олена Ковальчук¹

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-126-8-23>

Політична комунікація завжди знаходилася у центрі уваги провідних вчених різного профілю. Питання вивчення політичної риторики, мовних важелів впливу на аудиторію, мовленнєвих тактик та стратегій, які обирають політичні діячі при розробці своїх звернень, посідають одне із центральних місць у сучасній лінгвістиці.

Політична риторика розглядається як інструмент, за допомогою якого політичні діячі передають свої думки, ідеї та переконання [3, р. 35]. Головною метою будь-якого політика є переконати своїх адресатів у правильності дій та поглядів, звернути їх увагу та належним чином відреагувати. Досягнення цієї мети не можливе без «гри на почуттях» та «зверненні до емоційного стану» адресата. Саме тому у промовах сучасних американських політиків простежується використання значної кількості метафор, за допомогою яких виступи стають більш яскравими, риторично привабливими та з достатнім рівнем емоційності.

Вивченню питання метафор та політичних метафор, зокрема, присвячені роботи таких дослідників як: Л. Бернарда, Е. В. Будаєва, Ю. М. Караулова, О. М. Лагута, А. Мусольфа, Ф. Окампо, Дж. Чартеріс-Блека, А. П. Чудинова та інших. Під метафорою розуміють:

- інструмент для проникнення думки, поведінки або розуміння адресанта у свідомість адресатів [2];
- знаряддя надання нового смислу вже знайомим назвам під час найменування певних елементів навколишнього світу, що спрямоване на запобігання лакунам та представлення більш детального та глибинного розуміння сутності об'єкта [1, р. 18];
- перенесення абстрактного поняття у конкретне шляхом скорочення порівняння / підстановки [4, р. 97];
- єдиний спосіб змістовно визначити об'єкти високого ступеня абстракції у текстах різного спрямування; «дія розуму», яка допомагає людині осягати різноманітні речі [5, р. 70].

¹ Львівський національний університет імені Івана Франка, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6933-1751>

При виокремленні різних типів метафор, головний акцент робиться на їх частотності використання та стійкості. Так метафори бувають: – образні індивідуальні; – образні загальні; – стерті (такі, що втратили свою образність); – динамічні; – статичні. Саме динамічні метафори, що мають оказіональний характер, домінують у промовах американських політиків, хоча з часом вони перетворюються на стерті. Наприклад:

*Romney wants to let ... the big banks once again write their own rules, 'unchain Wall Street.' They're going to **put y'all back in chains** (Joe Biden).*

*So now, ..., where just a few days ago violence sought to **shake the Capitol's very foundation**... (Joe Biden).*

*We Americans may differ, bicker, **stumble, and fall**; but we are at our best when we **pick each other up**... (Hillary Clinton).*

Також, вирізняють метафори за схожістю до: форми; розміру; оцінки; місцезнаходження; кольору; форми; функції; способу передачі дії тощо.

Проаналізувавши тексти виступів сучасних американських політичних діячів, була виявлена тенденція до імплементації метафор на вираження:

– позитивної оцінки (48 % від загальної кількості):

***My plan** also increases testing, **protects our economy**, and **will make our kids safer in schools**.*

*And we're **breaking them (circumstances)** down now (Donald Trump).*

*This is the kind of growth that **makes our economy stronger** and consistent progress, and not boom or bust (Joe Biden).*

– негативної оцінки (44 % від загальної кількості):

*And we just surveyed some of the damage of the Caldor **fire** here in California, which, in less than a month, **has wiped out more** than 200,000 acres and 1,000 structures, homes; **precious memories destroyed** (Joe Biden).*

Метафори, що виражають нейтральну оцінку, зустрічаються у виступах досить нечасто (8 % від загальної кількості).

Крім цього, за результатами дослідження, найчастіше у промовах американських політиків використовуються такі семантичні типи метафор:

– метафори руху та творення: *I know you are disappointed but I also want you to know that **our incredible journey is only just beginning** (Donald Trump).*

*We'll **remove or eliminate every obstacle** necessary to deliver our people the care that they need and that they're entitled to (Donald Trump).*

*First, even as the Delta variant has ravaged the unvaccinated, **the deaths have climbed** ... (Joe Biden).*

– природні метафори: *We are more compassionate than a government ... that sits on its hands while a major American city drowns before our eyes* (Barack Obama).

They looked at the mountains of clinical data – clinical trial data and the safety and efficiency [efficacy] data, and concluded, without question, the vaccine was safe and effective for emergency use in December (Joe Biden).

– медичні метафори: *Today, the terrorist threat has metastasized well beyond Afghanistan* (Joe Biden).

Our economy is recovering. (Joe Biden).

– географічні метафори: *Not what Dr. Fauci talked about – blunting the curve – that makes it much less high need at that peak of the curve that we're all planning for...* (Joe Biden).

– соціальні метафори (включають поняття «війна», «спорт», «економіка», «будівництво»): *You know, I want to thank the Acting Commissioner, Janet Woodcock, and the entire team at the FDA for their hard work* (Joe Biden).

This is a fight for the future (Hillary Clinton).

What we could not provide them was the will to fight for that future (Joe Biden).

If it's not me in the position, it's one of these politicians that we're running against... (Donald Trump).

Значна кількість одиниць, що досліджувалися, належить до моделі персоніфікації, коли політичні діячі надають абстрактним об'єктам або поняттям, що є важкими для розуміння, «людських характеристик»:

A menacing pandemic has upended the lives of our citizens, isolated millions in their homes, damaged our economy, and claimed countless lives (Donald Trump).

And in the three months before I took office, our economy was faltering, creating just 50,000 jobs a month.

But the themes of this day he would know: our nation's grand story of courage and its simple dream of dignity (George W. Bush).

Таким чином, метафори відіграють значну роль при укладанні політичних промов. Вони є знаряддям для правильного розуміння прагматичного потенціалу повідомлення, саме через них адресати можуть побачити приховані інтенції адресантів (політиків). У подальшому доцільним є дослідити індивідуальні особливості імплементації метафор у промови окремих американських політичних діячів та провести їх компаративний аналіз.

References:

1. Gak V. G. (1988) Metafora: universalnoe i spetsificheskoe [The Metaphor: universal and peculiar]. *Metafora v yazyke i tekste*. Moscow: Nauka, p. 11–26. (in Russian).
2. Lakoff G. (1995) Metaphor, Morality, and Politics, or Why Conservatives Have Left Liberals in the Dust. Retrieved from: <http://www.wwdc.org/issues/Lakoff.html> (accessed 26 September 2021).
3. Lovatt M. D. (2020) Personalised Storytelling in British Political Rhetoric: Performance, Emotions, and Argument. PhD thesis, University of Leeds, 125 p.
4. Maruzo Zh. (2004) Slovar lingvisticheskikh terminov. S ukazatelyami yazykovedcheskikh terminov na frantsuzskom, nemetskom, angliyskom i italyanskom yazykakh [The dictionary of linguistic terms, indicating terms in the French, German, English, and Italian languages]. Moscow: Bukinist, 440 p. (in Russian)
5. Ortega-i-Gasset X. (1990) Dve velikie metafory. Teoriya metafory [Two great metaphors. The theory of a metaphor]. Moscow: Progress, p. 68–81. (in Russian)